CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język niemiecki**
Poziom:	**Poziom podstawowy**
Formy arkusza:	EJNP-P0-100, EJNP-P0-200, EJNP-P0-400
Termin egzaminu:	7 maja 2025 r.
Data publikacji dokumentu:	27 czerwca 2025 r.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Podstawa programowa [1]		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
1.2.			R
1.3.			F
1.4.			F
1.5.			R

Zadanie 2.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B
2.2.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A
2.3.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
2.4.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	F
2.5.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	E

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r. poz. 977).

Zadanie 3.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
3.2.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
3.3.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
3.4.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
3.5.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	A
4.2.			E
4.3.			D
4.4.			B

Zadanie 5.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
5.2.		3.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B
5.3.		3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	C

Zadanie 6.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności […].*	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
6.2.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
6.3.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
6.4.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
6.5.		3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	C

Zadanie 7.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	D
7.2.			E
7.3.			B

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	A
8.2.			B
8.3.			B
8.4.			C
8.5.			A

Zadanie 9.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	A
9.2.			A
9.3.			C
9.4.			B
9.5.			A

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.
1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.
Wraz z grupą kolegów zorganizowaliście wystawę dotyczącą Waszej szkoły. W e-mailu do kolegi z Niemiec:

- **wyjaśnij, z jakiej okazji została zorganizowana ta wystawa**
- **opisz jeden z eksponatów, który zaprezentowaliście na tej wystawie**
- **napisz, jaki problem pojawił się podczas przygotowywania wystawy i w jaki sposób został on przez Was rozwiązany**
- **przedstaw reakcję osób zwiedzających wystawę.**

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.1) Zdający opisuje […] przedmioty […].
5.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości […].
5.6) Zdający przedstawia opinie innych osób.
7.2) Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
8.3) Zdający przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów z polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
   a. nadrzędnymi zasadami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–17 poniżej oraz ustaleniami przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
   b. w razie wątpliwości – rozważeniem następujących kwestii:
      – w jakim stopniu jako odbiorca czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu podpunktu polecenia?
      – w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. nie realizuje tego podpunktu lub
   b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
      - **przedstaw reakcję osób zwiedzających wystawę**
        Die Besucher sagten, dass die Ausstellung interessant ist. (jedno odniesienie)
      - **wyjaśnij, z jakiej okazji została zorganizowana ta wystawa**
        Wir haben sie (die Ausstellung) organisiert, um das Jubiläum unserer Schule zu feiern. (jedno odniesienie)
   b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
      - **wyjaśnij, z jakiej okazji została zorganizowana ta wystawa**
        Wir haben sie (die Ausstellung) organisiert, um das Jubiläum unserer Schule zu feiern und ihre Geschichte zu teilen. (dwa odniesienia)

4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić:
   a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
      - **opisz jeden z eksponatów, który zaprezentowaliście na tej wystawie**
        Wir haben große, alte, goldene Pokale ausgestellt.
   b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.
      Wir haben goldene Pokale ausgestellt, die unsere Sportmannschaften in den 50er Jahren gewonnen haben.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
   a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *das Jubiläum/Datum (den Jahrestag) feiern, unser Schulgebäude, die Mannschaft unserer Schule, unsere Fußballmannschaft, unsere Volleyballmannschaft, die Zeitung unserer Klasse, Klassenchronik, Klassenfahrt, an einem Wettbewerb teilnehmen, das Ende / den Beginn des Schuljahres feiern, zur Erinnerung an den Patron (Schutzpatron) unserer Schule* są traktowane jako jedno odniesienie do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą synonimicznych wyrazów/wyrażeń lub wzajemnie wykluczających się wyrazów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych wyrazów/wyrażeń odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
   - **opisz jeden z eksponatów, który zaprezentowaliście na tej wystawie**
     In der Ausstellung zeigten wir schöne und wunderbare Fotos.
   - **przedstaw reakcję osób zwiedzających wystawę**
     Die Besucher waren glücklich aber unzufrieden.
   - **przedstaw reakcję osób zwiedzających wystawę**
     Die Besucher fanden die Ausstellung super, prima und toll.
8. Pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *sehr, viel, wenig*) oraz zaimki nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
9. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
10. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
11. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia, np.
    - **opisz jeden z eksponatów, który zaprezentowaliście na tej wystawie**
    - **przedstaw reakcję osób zwiedzających wystawę**
      Am besten haben den Besuchern alte Fotos unseres Schulgebäudes gefallen.

12. Jeśli zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź przez odpowiadanie na te pytania, nie dbając o precyzyjne przekazanie informacji wymaganych w każdym podpunkcie polecenia, prowadzi to do obniżenia punktacji za treść oraz może powodować obniżenie punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
13. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, budzący wątpliwość, to wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że informacja dotyczy danego podpunktu polecenia i jest logicznie uzasadniona.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalno-gramatycznej, podpunkt rozwinięty jest traktowany jako podpunkt, do którego zdający tylko się odniósł, a podpunkt, do którego zdający się odniósł, jako niezrealizowany.
15. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy… / Nie wiem, co… / Nie wiem, dlaczego…*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np.
    - **opisz jeden z eksponatów, który zaprezentowaliście na tej wystawie**
      Ich weiß nicht, wie die Fotos aussahen, die wir für unsere Ausstellung ausgewählt haben. („nie odniósł się”)
16. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku innym niż język egzaminu, to realizację podpunktu polecenia uznaje się za niekomunikatywną, np.
    - **opisz jeden z eksponatów, który zaprezentowaliście na tej wystawie**
      Das Bild war sehr kolorowy. („nie odniósł się”)
17. Jeżeli zdający używa innego języka niż język egzaminu we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy dla realizacji polecenia, to ten fragment nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.
    - **opisz jeden z eksponatów, który zaprezentowaliście na tej wystawie**
      Das Bild war bardzo bunt. („odniósł się”)

Zadanie 10.
Wraz z grupą kolegów zorganizowaliście wystawę dotyczącą Waszej szkoły. W e-mailu do kolegi z Niemiec:

- **wyjaśnij, z jakiej okazji została zorganizowana ta wystawa**
- **opisz jeden z eksponatów, który zaprezentowaliście na tej wystawie**
- **napisz, jaki problem pojawił się podczas przygotowywania wystawy i w jaki sposób został on przez Was rozwiązany**
- **przedstaw reakcję osób zwiedzających wystawę.**

Lieber Leon,
meine Schulkameraden und ich haben eine Ausstellung zum Thema „Meine Schule“ organisiert.

• **wyjaśnij, z jakiej okazji została zorganizowana ta wystawa**
7.2) Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający przedstawia konkretną okazję sprzyjającą zorganizowaniu wystawy. Za okazję uznaje się na przykład: • jubileusz szkoły, np. *Unsere Schule feierte/feiert ihr 60-jähriges Jubiläum / den 60. Jahrestag ihrer Gründung.* („odniósł się”) • święto patrona szkoły, np. *Wir haben sie zur Erinnerung an Goethe, den Patron unserer Schule, organisiert. / Wir haben sie zur Erinnerung an den Patron unserer Schule organisiert.* („odniósł się”) • promowanie szkoły, np. *Der Tag der offenen Tür stand bevor und wir wollten zukünftigen Schülern und ihren Eltern unsere Schule vorstellen.* („odniósł się i rozwinął”) • wizyty gości, np*. Der Anlass (Der Grund) für die Ausstellung war ein Treffen der Absolventen unserer Schule.* („odniósł się”) • święta kalendarzowe, np. *Die Ausstellung fand zum Lehrertag statt*. („odniósł się”) • udział szkoły w wydarzeniach edukacyjnych/kulturalnych/społecznych miasta/gminy, np. *Der Grund für die Ausstellung war ein großes Ereignis: das Finale des Schachturniers in unserer Stadt.* („odniósł się i rozwinął”) Akceptowane są wypowiedzi, w których zdający podaje powód/przyczynę/cel zorganizowania wystawy, np. *Der Schulleiter hat uns gebeten, diese Ausstellung zu organisieren.* („odniósł się”) / *Wir wollten Geld sammeln, um Kleidung für unsere Sportmannschaft zu kaufen.* („odniósł się i rozwinął”) Jeżeli zdający przedstawia okazję do /powód zorganizowania wystawy, ale wystawa, o której wspomina, nie dotyczy szkoły, nie prowadzi to do obniżenia punktacji za treść, ale może powodować obniżenie punktacji za spójność i logikę wypowiedzi. Sam tytuł wystawy lub jej temat nie są traktowane jako realizacja tego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób informują o okazji, np. *Die Ausstellung war über Musik.* („nie odniósł się”) ALE mogą być elementem rozwijającym, np. *Die Ausstellung war über Musik. Du weißt, dass ich eine Musikschule besuche. Wir wollten am Tag der Musik feiern.* („odniósł się i rozwinął”)

Jeśli z kontekstu pracy nie wynika jednoznacznie, dlaczego wystawa została zorganizowana, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *Beim Aufräumen der Bibliothek haben wir viele alte Dinge (Gegenstände) gefunden, die mit der Geschichte unserer Schule zu tun hatten/haben.* (R→O), ALE *Beim Aufräumen der Bibliothek haben wir viele alte Dinge (Gegenstände) gefunden, die mit der Geschichte unserer Schule zu tun hatten/haben. Das hat uns dazu inspiriert, diese Ausstellung zu organisieren.* („odniósł się i rozwinął")

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
Es war die einzige Ausstellung, die in diesem Jahr organisiert wurde. Wir haben unsere Schule präsentiert.	So wollten wir das Ende des Schuljahres feiern. Wir haben sie organisiert, um unsere künstlerischen Leistungen zu präsentieren.	Auf diese Weise wollten wir das Ende des Schuljahres feiern und die wichtigsten und lustigsten Momente des Schullebens präsentieren. Wir haben sie organisiert, um unsere künstlerischen Leistungen der letzten 10 Jahre zu präsentieren.

- **opisz jeden z eksponatów, który zaprezentowaliście na tej wystawie**

5.1) Zdający opisuje […] przedmioty […].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podaje przynajmniej jedną cechę eksponatu, który został zaprezentowany na wystawie dotyczącej szkoły. Opis eksponatu może odnosić się na przykład do:

- jego wyglądu (wielkości, kolorystyki, materiału, z którego został wykonany itd.), np. *In der Ausstellung zeigten wir eine Goldmedaille / ein Schwarz-Weiß-Foto.* („odniósł się") / *Ein Ausstellungsexponat war ein Schulalbum. Es war groß, dick und hatte gelbe Seiten.* („odniósł się i rozwinął")
- jego zastosowania, np. *Wir zeigten die Uniform (die Mütze), die die Schüler trugen.* („odniósł się") / *Es war die Kreide, mit der Lehrer früher an die schwarze Tafel schrieben.* („odniósł się i rozwinął")
- jego pochodzenia (historii tego przedmiotu, jego autora/twórcy, czasu/okoliczności powstania itp.), np. *Wir stellten das Klassenbuch von 1958 aus.* („odniósł się") / *Unter den Ausstellungsexponaten ist auch ein Diplom zu sehen, das unsere Schülerin einst für die Teilnahme an einem Liederwettbewerb bekommen hat.* („odniósł się i rozwinął")

Akceptuje się taką realizację tego podpunktu polecenia, w której zdający:

- opisuje grupę eksponatów danej kategorii, np. *In der Ausstellung waren die Hefte von vor 60 Jahren. / In der Ausstellung sehen Sie Fotos von den Klassenzimmern.* („odniósł się")
- opisuje jeden z eksponatów za pomocą przymiotników oceniających, takich jak na przykład *schön, originell, interessant, einzigartig, fantastisch*, np. *Den Pokal, den wir in der Ausstellung gezeigt haben, ist großartig.* („odniósł się")
- opisuje eksponat, nie podając jego nazwy, np. *Ein Exponat/Es war wirklich einzigartig und wurde von unserem Absolventen aus alten Bleistiften gemacht.* („odniósł się i rozwinął"). Z kontekstu musi wynikać, że jest to opis eksponatu.

- opisuje ogólnie eksponaty zaprezentowane na wystawie, nie odnosząc się do żadnego konkretnego przedmiotu, np. *In der Ausstellung gab es viele interessante Dinge zu sehen, die in den ersten Jahren des Bestehens unserer Schule von den Schülern benutzt wurden.* („odniósł się i rozwinął").

Samo nazwanie eksponatu, bez podania informacji określających/charakteryzujących/doprecyzowujących ten przedmiot, nie jest opisem, np. *Wir präsentierten ein Poster in der Ausstellung.* („nie odniósł się")

Jeżeli zdający podaje listę eksponatów, opisując każdy z nich w sposób mniej lub bardziej szczegółowy, to każdy z opisów stanowi kolejne odniesienie do tego podpunktu polecenia, np. *In der Ausstellung sehen Sie Schwarz-Weiß-Fotos, Pokale und Hefte.* („odniósł się") / *In der Ausstellung sehen Sie Schwarz-Weiß-Fotos, wertvolle Pokale und alte Hefte.* („odniósł się i rozwinął")

Realizacja tego podpunktu polecenia nie jest akceptowana, jeżeli dotyczy:
- stosunku zdającego do jednego z eksponatów, opisanego przy użyciu takich wyrażeń jak np. *etwas gefällt/gefiel mir, etwas beeindruckt/beeindruckte mich, gern haben / mögen*
- lokalizacji jednego z eksponatów zaprezentowanych na wystawie.

Taka realizacja może być traktowana jako element rozwijający, **pod warunkiem** że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli opisuje jeden z eksponatów, np. *Die Brille gefiel mir.* („nie odniósł się"), ALE *Die Brille war alt und aus Metall und sie gefiel mir.* („odniósł się i rozwinął") / *In der Ausstellung konnte man am Fenster ein Bild sehen.* („nie odniósł się"), ALE *In der Ausstellung konnte man am Fenster ein schönes Bild sehen, das von unserem Lehrer gemalt wurde.* („odniósł się i rozwinął")

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
In der Ausstellung gab es viele Exponate. Wir stellten ein Exponat in die Mitte des Raumes.	In der Ausstellung gab es viele Exponate, darunter auch einen Ball unseres Absolventen, Jan Kowalski. Das wertvollste Exponat war eine Goldmedaille.	In der Ausstellung gab es viele interessante Exponate. Am besten gefiel mir der Ball mit der Unterschrift unseres Absolventen Jan Kowalski. Ein wertvolles Ausstellungsstück war die Goldmedaille, die unsere Basketballmannschaft gewonnen hatte.

- **napisz, jaki problem pojawił się podczas przygotowywania wystawy i w jaki sposób został on przez Was rozwiązany**

V.2) Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości […].
VII.3) Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą, wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (informacja o tym, jaki problem pojawił się podczas przygotowywania wystawy oraz w jaki sposób ten problem został rozwiązany) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy, np. *Uns fehlten Dokumente zur Geschichte der Schule. Deshalb haben wir einen Lehrer um Hilfe gebeten.* („odniósł się i rozwinął")

Jeżeli zdający w minimalnym stopniu nawiązał **tylko** do jednego członu, tj.
a) poinformował o tym, jaki problem pojawił się podczas przygotowywania wystawy, ale nie wyjaśnił, w jaki sposób go rozwiązano, np. *Es stellte sich heraus, dass der Raum zu klein war, um die Exponate auszustellen.* ALBO
b) poinformował o tym, w jaki sposób rozwiązano problem, ale nie napisał, jaki problem pojawił się podczas przygotowywania wystawy, np. *Wir hatten große Probleme bei der Vorbereitung der Ausstellung, deshalb mussten wir die Ausstellung später organisieren.*

wówczas uznaje się, że **odniósł się** do tego podpunktu polecenia.

Jeżeli zdający rozbudował swoją wypowiedź **tylko** w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, np.
a) *Wir haben so viele interessante Exponate über die Schule gesammelt, dass wir nicht wussten, welche wir auswählen sollten, weil es keinen Platz dafür gab.* (rozbudowana informacja o tym, jaki problem pojawił się podczas przygotowywania wystawy, ale brak informacji o tym, w jaki sposób go rozwiązano) ALBO
b) *Immer wenn es ein Problem gab, baten wir unsere Lehrer oder Eltern um Hilfe. Sie haben uns immer gut beraten und waren bereit, mit uns zusammenzuarbeiten.* (rozbudowana informacja o tym, w jaki sposób piszący rozwiązał problem, ale brak informacji o tym, jaki problem pojawił się podczas przygotowywania wystawy)

wówczas uznaje się, że **odniósł się** do tego podpunktu polecenia.

Realizując pierwszy człon polecenia, zdający nie musi użyć wyrazu „*ein/das Problem*", ale z kontekstu wypowiedzi musi wynikać, że zdający pisze o problemie, który pojawił się podczas przygotowywania wystawy, np. *Während der Vorbereitung der Ausstellung fehlte der Strom.*

Realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana maksymalnie na poziom „odniósł się", jeśli:
- z kontekstu pracy wynika jednoznacznie, że problem, który zdający opisuje, pojawił się w innym momencie niż podczas przygotowywania wystawy (tzn. w trakcie wystawy lub po jej zakończeniu), np. *Ein Ausstellungsbesucher hat eine wertvolle Vase kaputt gemacht und wir haben eine neue gekauft.* („odniósł się"), ALE *Jemand hat eine wertvolle Vase kaputt gemacht und wir haben eine neue gekauft.* („odniósł się i rozwinął")

- zdający odnosi się ogólnikowo/powierzchownie/pobieżnie/zdawkowo do jednego lub obu członów tego podpunktu polecenia, np. *Wir hatten ein <u>großes</u> Problem, aber wir haben es <u>schnell</u> gelöst.* („odniósł się”) / *Wir hatten ein großes Problem mit der Beleuchtung, aber wir haben es <u>schnell</u> gelöst.* („odniósł się”) / *Wir hatten ein großes Problem, aber wir baten unseren Geschichtslehrer um Hilfe.* („odniósł się”), ALE *Wir hatten ein großes Problem, weil der Computer kaputt war, aber wir baten unseren Geschichtslehrer um Hilfe.* („odniósł się i rozwinął”)

Samo poinformowanie, że organizatorzy mieli problem podczas przygotowywania wystawy oraz że problem został rozwiązany (bez doprecyzowania w jaki sposób), nie jest traktowane jako realizacja tego podpunktu polecenia, np. *Wir hatten ein Problem bei der Vorbereitung der Ausstellung, aber wir haben es gelöst.* („nie odniósł się”)

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
Jeden Tag gab es ein Problem. Wir haben im Internet nach Informationen über unsere Schule gesucht. Wir hatten ein Problem und haben es schnell gelöst.	Eines Tages ging unser Drucker kaputt, aber wir reparierten ihn. Wir haben im Internet nach Informationen über unsere Schule gesucht, aber nichts Interessantes gefunden.	Eines Tages ging unser Drucker kaputt, aber wir konnten ihn mit Hilfe des Vaters unseres Freundes reparieren. Wir haben im Internet nach Informationen über unsere Schule gesucht, aber nichts Interessantes gefunden. Dann haben wir die Absolventen unserer Schule kontaktiert, die uns viele interessante Dinge erzählt haben.

- **przedstaw reakcję osób zwiedzających wystawę**

V.7) Zdający wyraża i opisuje uczucia i emocje.
V.6) Zdający […] przedstawia […] opinie i poglądy innych osób.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający przedstawia reakcję osób zwiedzających wystawę. Zdający może odnieść się na przykład do:

- opinii zwiedzających, np. *Die Besucher sagten, dass die Ausstellung sehr interessant war.* („odniósł się")
- emocji zwiedzających, np. *Die Besucher waren begeistert/überrascht.* („odniósł się")
- zachowania zwiedzających, np*. Manche Leute lachten und kommentierten laut ihre Eindrücke.* („odniósł się i rozwinął")

Zdający może odnieść się do reakcji zwiedzających podczas zwiedzania wystawy lub po jej obejrzeniu.

Akceptuje się wypowiedź, w której zdający przedstawia reakcję zwiedzających na warunki, w jakich odbyła się wystawa (np. reakcja dotycząca miejsca zorganizowania wystawy, jej dostępności), np. *Viele Leute waren mit dem Raum, in dem die Ausstellung stattfand, unzufrieden. Sie sagten: er ist zu klein und dunkel.* („odniósł się i rozwinął")

Akceptuje się wypowiedź, w której zdający przedstawia reakcję tylko jednego zwiedzającego (np. rodzica, nauczyciela) lub opisuje reakcję swoją i/lub kolegów współorganizujących wystawę.

Akceptowana jest komunikatywna wypowiedź, w której zdający wspomina wyłącznie o spodziewanej reakcji zwiedzających, ale taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy. Opis spodziewanej reakcji może być traktowany jako element rozwijający wypowiedź, pod warunkiem że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, tj. informuje, jakie były rzeczywiste reakcje zwiedzających, np. *Wir waren sicher, dass die Ausstellung gefallen wird (gefällt).* (O→N), ALE *Wir waren sicher, dass die Ausstellung allen Menschen/Besuchern gefallen wird (gefällt). Tatsächlich waren die Schüler gelangweilt und die Lehrer sagten uns, sie ist zu wenig originell.* („odniósł się i rozwinął")

Opis wystawy nie jest realizacją tego podpunktu polecenia, np. *Die Ausstellung war/ist sehr interessant (vielfältig/monoton).* („nie odniósł się") ALE *Alle Besucher sagten, dass die Ausstellung sehr interessant (vielfältig/monoton) ist*. („odniósł się")

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Die Ausstellung fand in der Aula/ Bibliothek/ Turnhalle statt. Es regnete, deshalb kamen nur wenige Leute zu unserer Schule.	Meine Schulkameraden finden die Ausstellung sehr interessant. Die meisten Besucher hatten Spaß daran, die alten Fotos anzusehen.	Meine Schulkameraden fanden die Ausstellung sehr interessant. Mit Interesse lasen sie die Biografien einiger Absolventen. Die meisten Besucher sagten, dass die Ausstellung gut organisiert wurde. Es gab sehr viele positive Kommentare im Internet.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np.
     Lieber Leon,
     meine Schulkameraden und ich haben eine Ausstellung zum Thema „Meine Schule“ organisiert. *Ich organisierte eine Ausstellung zum Thema „Meine Schule“.*
   - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
   - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/ kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w Informatorze, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie **B1** (w skali ESOKJ).
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne" błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne" błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	*Słońce (gżeje).*
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce (gżać) w lecie.*
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę, bo było gorąco.*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.
Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą" na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
   - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *gn8 (Gute Nacht), LG (Liebe Grüße),* należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
   Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *Serie, Zeitschrift,* np. *die Serie „M jak miłość”, die Zeitschrift „Świat Dysku”*.
   Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Ich lese Nowe Horyzonty.* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź lub wybrane podpunkty polecenia nie będą podlegały ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, Przez wyraz rozumie się jeden element oddzielony od innych przez biały obszar/spację, np. *zu Hause* (2 wyrazy), *für die Arbeit* (3 wyrazy), *10. Januar 2012* (3 wyrazy), *dreihundertsiebenundzwanzig* (1 wyraz).
2. Jako jeden wyraz liczone są:
   - wyrazy łączone dywizem, np. *Rock-Hits, Wegwerf-Gesellschaft*
   - formy skrócone, np. *geht's, gibt's*
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*,
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu
   - liczby, bez względu na ich długość, np. *1780.*
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* (1 wyraz), *Wilhelm II.* (2 wyrazy).
4. Podpis *XYZ* nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki").
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Ich lese Nowe Horyzonty.* (4 wyrazy).